درعلیه‌ده غلطه‌ده (آره‌ولك) غزته‌سی اداره‌خانه‌سی

ՊՈԼԻՍ Ղալաթիա, Նորատունկեան Խան

Les annonces sont reçues
á la Direction du Journal "AREVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐՇԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

20 ՓԱՐԱ

ԱՐՇԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Ազգային, Գրական եւ Քաղաքական

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140	Ղրշ.
» » »	վեցամսեայ	70	»
» » »	եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40	Ֆրք.
» » »	վեցամսեայ	20	»
Դրամի փոխարէն փոստի վաւ. կ'ընդունուի,		115	

դրուշի վաւը 100 դրուշի հաշուով։

Տեղական թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի։

Մանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն։

ԵՒՐՈՊԱ ԵՒ ՉԻՆԱՍՏԱՆ

Ո՛չ են թէ ջարդուած... Ահա ահաւոր հարցումը որ Չինու մայրաքաղաքին մէջ գտնուած ափ մը Եւրոպացիներու մասին կ'ուղղուի բոլոր քաղաքակիրթ պետութեանց կողմէ։

Մայրագոյն Արեւելքի զաւակաց ընդարձակ խորամանկութեան հոգւոյն նորոգ ապացոյց մըն ալ տալով, չինական կառավարութիւնը հանդիսաւոր վեհապետին կը դիմէ որպէս զի հաճի միջնորդել, Չինու և Եւրոպական միւս պետութեանց միջեւ խաղաղութիւնը վերահաստատելու համար։ Ճիշդ սա մեղի ծանօթ «քեզի կ'ըսեմ, բայց քովինդ մի ըսեր»ի քաղաքականութիւնը որ կ'երեւի թէ տակաւին Չինու մէջ իբր քաղաքագիտական հանրիմացութեան գլուխ գործոցը կը նը-կատուի։

Բայց եկէք տեսնենք թէ Եւրոպական տէրութիւններն ալ Չինու կառավարութենէն վար չեն մնար Մայրագոյն Արեւելքի մէջ քաղաքագիտական ծրառած ու փտած հնարքներ գործածելու մասին։

Այսպէս ահա, բոլոր այն վեհապետները որոնց միջնորդութեան դիմած է Չինու կառավարութիւնը, անխիղճ կերպով սա պատասխանը տուած են։ «Այո՛, կ'ընդունինք ձեր առաջարկած միջամտութեան դերը, պայմանաւ սակայն թէ մեզի ապահովցնէք թէ մեր Բէյքինի դեսպանը ողջ է։»

Այս մեր ածականը շատ յատկանշական է արդարեւ և չափազանցութիւն չպիտի ըլլայ ըսել թէ ահա Եւրոպական տէրութեանց միջեւ տիրող այդ «մերի և ձերի» խնդիրն է որ չինական տագնապին ծնունդ տուաւ և որ անուշտ «նման զնման բուժէ»ի բժշկական վարդապետութեան համաձայն կարող չէ դարմանել այսօր նոյն տագնապը։

Ինչ կարեւորութիւն ունի մարդկութեան համար թէ Բէյքոն անունը կրող Ֆրանսացի մը զոր հանրապետութիւնը Բէյքին ղրկած է իբր իր ներկայացուցիչ, ողջ կամ մեռած ըլլայ։ Մարդ մը աւելի, մարդ մը պակաս, նոյն իսկ 1000 Եւրոպացիներ որոնք Բէյքինի մէջ կը գտնուէին և ուր ցարդ սպաննուած կամ ողջ կրնան ըլլալ, արժէք մը ունի՞ այն հազարաւոր կեանքերու և դրամական վնասներու հետ բաղդատմամբ զոր քաղաքակիրթ մարդկութիւնը, նոյն իսկ իր ամէնէն ստորին խաւերուն մէջ, կրնայ տուժել և կը տուժէ չինական բարբարոս պետութեան և ժողովուրդին երեսէն։

Հապա այն հարիւր հազարաւոր քրիստոնեայ Չինացիները որոնք անգլիական դեսպանատուն մը չուներին հոն ապաստանելու համար և որոնց ջարդուբարդ եղած ըլլալը յայտնի իրողութիւն մըն է Չինաստանի մէջ, անոնք ալ մարդ չե՞ն և անոնց կեանքն ալ դեսպանի մը կեանքին չափ թանկագին չէ՞ դոնէ իրենց պարագաներուն համար։

Կը տեսնէք ուրեմն որ քաղաքակիրթ կարծուող Եւրոպան տակաւին «փուռ մը հացի ու պանիրի» կը կարօտի, ինչպէս կ'ըսեն մեր լեզուով, քաղաքակրթութեան չուքը բարձր բռնելու համար մանաւանդ յաչս քաղաքակրթութեան ստորին աստիճանի մը վրայ գտնուող պետութեան մը, Չինաստանի։

Երբ խնդիրը մարդկութեան բարձրագոյն շահերու, քաղաքակրթութեան նուիրական իրաւունքներու պաշտպանութեան վրայ է, եթէ ոչ մեր անկեղծութեան գոնէ մեր տրամաբանութեան վրայ ամէնադէշ դաղափար մը տուած չե՞նք ըլլար, եւլեւ ամէն բան մանաւորելով, իբր թէ միայն մեր դեսպանին կեանքն է որ կեանք է և ուրիշ դեսպանինը, ըլլայ այդ ուրիշը Ռուս կամ Անգլիացի, Ճապոն կամ Չինացի կեանք չէ։

Եւ յետոյ, նոյն իսկ կռապաշտ Չինացին որ կաշառակեր Մանտարէններու և մոլեռանդ Պոքսրներու հարստահարութեանց և տանջանաց ենթարկուած է, արդա՞ր է որ տուժէ այն յանցանքները զորս այդ զինքը կեղեքող տարբերը Եւրոպացոց նկատմամբ ալ կը գործեն կամ կրնան գործել։

Եթէ քաղաքակիրթ Եւրոպա կը փափաքի որ ոչ-քաղաքակիրթ Չինաստան արժանեաց գնահատէ քաղաքակրթութեան բարիքները, յարգէ մարդկութեան օրէնքները և լսէ իր ձայնը, պէտք է որ, նոյն իսկ արտաքին ձեւերուն մէջ, նախ ինք յարգէ այդ օրէնքները և երբէք «իմ դեսպանս կամ անոր դեսպանը» «Եւրոպացին կամ Չինացին»ի պէս փոքր և փոքրոգի խնդիրներով չի նսեմացնէ բուն խնդրոյն հոգին, մարդկութեան և արդարութեան դառը։

Պէտք է որ Չինաստան գիտնայ թէ երբ պամպուլի շեղ մը կը մխէ ապրող էակի մը եղունգին մէջ, երբ շնչաւոր էակ մը պարզ խոզի ապուխտի մը նման կը խաչէ կաթսայի մը տակաւ եռացող ջուրին մէջ, երբ ներսի կողմը սրածայր գամերով պատած և իր երկայնքին պատրկի կրթնցուցուած դագաղի մը մէջ, անոթի, ծարաւ, կը դատապարտէ, քունը աչքէն կաթկթած, ողջ ողջ մահացնել հոգիէ և մխէ մարդը, այդ մարդը, ըլլայ դեսպան թէ ոչ, բնիկ թէ օտարական յայտնիսի արարքի մը ենթարկուած կ'ըլլայ որ ամբողջ քաղաքակրթի մարդկութեան երեսին թուքուած անարգանք մըն է և որուն վերջ մը տալը ոչ միայն իրաւունք այլ պարտականութիւն մըն է ամբողջ մարդկութեան համար։

Երբ խնդիրը այս տեսակէտէն չի քննուի, շատ կը վախցուի թէ նոյն իսկ միջազգային զօրքերու վերջնական յաղթութենէն վերջ—յաղթութիւն որուն մասին ո՛և է կասկած ներելի չէ—Չինական հարցը իր վերջնական լուծումը չստանայ դարձեալ և ապագայ խժդժութեանց դուռ բանայ տակաւ։

Ինչ, արդեօք քաղաքակրթութիւն և մարդկութիւն պարապ բառե՞ր են զոր մարդկային խորամանկութիւնը ստեղծած է լոկ իրար խարելու համար։ Ինչ, միթէ քսաներորդ դարուն չէմքին վրայ, արդարութիւն և իրաւունք սնոտի վարդապետութիւններ են զոր եւրոպական տերութիւնք կը քարոզեն ուրիշ ցեղերը նուաճելու և իրենց մասնաւոր շահուց զոհելու համար։

Շատ կարելի է, բայց ինչ որ անկարելի է այդ պարագային, այն ալ կարծելն է թէ կեղծ քաղաքակրթութիւնը և չպարեալ մարդասիրութիւնը կարող են յաղթել 500 միլիոն Չինացիներու՝ տգիտութեան և վայրենութեան այդ անգիտակից ահաւոր ուժին՝ որուն միայն արդարութեան բարոյական ալ աւելի ահարկու ուժը կրնայ յաղթել։

Եւ այդ արդարութիւնն որ դատակարգ չի ճանչնար և ամէնուն համար հաւասար է, ոչ դեսպանին և ոչ իսկ Եւրոպացիին մեծնորհն է։ անիկա կը տարածուի ամէն անոնց վրայ, ըլլան անոնք Եւրոպացի թէ Չինացի, որոնք Չինաստան կ'ապրին և իրաւունք ունին վայելելու քաղաքակրթութեան բարիքները։

Զ. Ե.

ՄԵՐ ԹՂԹԱԿԻՑՆԵՐՈՒՆ

Կը խնդրուի մեր թղթակիցներէն եւ յօդուածագիրներէն որ իրենց ձեռագիրները թուղթին մէկ երեսին վրայ միայն գրեն, տպարանի ափսոսութեանց դիւրութեան համար։

ՆԱՄԱԿՆԵՐ ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԻՑ

(Թղթակցութիւն «Արեւելքի»)

ՊԱՅԼԻՆԳ, 27 յունիսի 1900

Այս նամակովս ես արտագրում եմ հետեւեալ երկու հատուածները որոնք կարող են հետաքրքիր լինել ձեզ համար։ Աղեքսանդրապոլցին գրում են.—

Ս. Հայրապետը վերջապէս թեմական դպրոցի հարցը լուծեց ցանկալի կերպով։ Ով հետաքրքրվել է վերջին 5—6 տարվայ ընթացքում մեր հոգեւոր վարչութեան մէջ տեղի ունեցած գոծողութիւններով, նրա համար պարզ է, որ այս շրջանում ամէն մէջց գործ է դրված եղել որոշ մարդկանց պաշտօններ տալու, յայտնի մարդկանց ղեկավարութեամբ յանձնելու հոգեւոր վարչական գործերը թէ՛ էջմիածնում և թէ նրանից դուրս թեմերում։

Ցաշորդութիւններն ու թեմերը շատ անգամ թափուր էին մնում, որովհետեւ «իրանց» մարդկանցից այս կամ այն անձնաւորութիւնները որ և է պատճառով չէին կարող պարապ մնացած պաշտօնները ստանալ, իսկ հակառակ կուսակցութեան մարդիկ ներկայացուած էին որպէս թշնամի եկեղեցու աւանդական կարգերին, թշնամի էջմիածնի շահերին և ապիկար՝ պաշտօններ վարելու։ Թեմական դպրոցները մատնված էին այն մարդկանց քմահաճոյքին, որոնք, իբրեւ պնակալէզներ, կաղմել էին մանր խմբակներ գաւառներում և էջմիածնում, և աշխատում էին սեւացնել իրենց ոչ կուսակից մարդկանց և տեղը իրանք բռնել։

Այդ կուսակցութեան մարդիկ, առաջնորդվելով նեղ անձնական հաշիւներով և շուտեւնելով որոշ հաստատուն ծրագիր և ուղղութիւն, իբրեւ անընդունակ կառավարիչներ՝ ուր ոտք դրին, խախտեցին եղած կարգերը և որպէս զի իրենց առաջից վերացած լինի ամէն խութ ու խոչ, ոչ մէկ բան չխնայեցին։ Այսպէսով ստեղծեցին մի քաոս, և վիճակներն ու դպրոցները գործին սանձաձակութեան և կամայականութեան ասպարէզ։

Ս. Կաթողիկոսը, հենց սկիզբից չշնաչատուած լինելով այդ մարդկանցով և հաւատալով դրանց ամէն մի խօսքին, անում էր կարգադրութիւններ յօգուտ այդ կուսակցութեան։ Մինչդեռ միւս խմբի մարդիկ չուզելով ստորաքարշ, մաքիաւելական միջոցներով առաջնորդվել՝ հեռու քաշվեցին ասպարէզից, սպասելով այս բոլորի վախճանին։ Երբեմն միայն, երբ առիթ էր ներկայանում, նրանցից մինը կամ միւսը նոյն կուսակցութեան յետին նպատակներն էր պարզում Ն. Ս. Օծութեան առաջ, և ցոյց տալիս թէ այդ իրանց եկեղեցու հարազատ զաւակ կոչողների ընթացքը ո՛ւր է տանում և ի՛նչ չարիքների դուռ է բանում։

Բարեբաղդաբար, «հարազատ զաւակները» այնքան տարիների ընթացքում ո՛չ ոի տեղ չարդարացրին իրանց վրա դրած յոյսը, այլ, ուր ոտք դրին, կռիւ և անկարգութիւն առաջացրին։ և որովհետեւ Ս. Հայրապետը ամէն տեղ շրջագայելով, անձամբ ծանօթանում էր գործերի հետ, չէր կարող այնքան տարվայ ընթացքում չհամոզվել, որ այդ խմբակը «Հայ. Եկեղեցու հարազատ զաւակ» անուան տակ շահագործում է կաթողիկոսական վստահութիւնը յօգուտ իր անձնական շահի։

Մենք հաւատացած ենք որ վերջին կարգադրութիւնը երկար դիտողութիւնների արդիւնք է, ուստի յոյս ունինք, որ դրան կը յաջորդեն դարձեալ մի քանի անհրաժեշտ բարեփոխութիւններ։

Լաւ է ուշ՝ քան երբէք։

* * *

Ս. Հայրապետի կարգադրութեամբ թեմական դպրոցների հոգաբարձական մարմնի ընտրութիւնը պէտք է կատարւի ժողովրդական պատգամաւորների միջոցով։ միայն հոգաբարձական մարմնի մէջ պէտք է լինեն երկու քահանաներ։ Այդ վերջին կարգադրութիւնը ամէն տեղ շատ սառն ընդունելութիւն է գտել։

Ահա թէ ինչ են գրում Երեւանից.—

Այսօր (յունիսի 19ին) թեմական դպրոցի դահլիճում 60 պատգամաւորներից 57ի մասնակցութեամբ տեղի ունեցաւ նոյն դպրոցի համար հոգաբարձուների ընտրութիւն։ Այս ընտրութիւնը որքան էլ աննպաստ պայմանների և սառն տրամադրութեան մէջ կատարուած, շատ մը խիթարական է այնուամենայնիւ և խրատական ապագայի համար։

Նախ քան ընտրութիւնը Ս. Կաթողիկոսի մօտ ուղարկեց մի պատգամաւորութիւն՝ քահանաների ընտրութեան առիթով։ Պատգամաւորութիւնը գնաց և վերադարձաւ, բերելով պատասխան «Առայժմ գնացէք կը խորհինք և կը կարգադրենք»։ Դրանից յետոյ եկաւ Կորիւն վարդապետ, որ կարծէք պաշտօն ունէր մի երկու մեղմացուցիչ խօսքերով համոզել պատգամաւորներին ընտրել նաև երկու քահանաներին։

Ժողովը ձեռնարկելով ընտրութեան, ընտրեց բոլորովին նոր մարդիկ։ և անցնելով նախկին հոգաբարձական մարմնի բոլոր անդամներին։ սեւացրեց նաև անպայման քահանաներին կարծես ցանկալով ասել մեզ թէ մեր իրաւունքները չեն ճանաչվում, եթէ մեր խմբական խնդիրը չէ յարգվում, հապա մենք էլ իրաւունք ունինք սեւ քէֆ տալ այն դասակարգի անդամին, որը իր երգը երգած ու վերջացրած է։»

Ամէնքի կարծիքն էր, որ, քահանաների ներկայութիւնը հոգաբարձական մարմնի մէջ, ոչ միայն աւելորդ, այլ և վիանգամայն վնասակար է դպրոցական գործերում։ Եւ այդ հարցի թուէարկութեան ժամանակ ասաջին ժողովում, ներկայ 50 պատգամաւորներից միայն մէկը մնաց կանգնած որպէս քահանաների կողմնակից։

* * *

Ռուսական թերթերը հաղորդում են.—

Լրագիրները հաղորդում են որ 1851 թուին Ռուսաստանում վախճանվեց հարուստ յոյն Դօմբոլի որը մեծ գումար կտակեց Աթէնքում համալսարան բանալու համար։ Այդ կտակի մասին միայն լուրեր էին պտտում, որոնք շուտով մոռացվեցին։ Հետաքրքրվող անձինք չգիտէին ո՛ւմ դիմել տեղեկութիւններ ստանալու համար։ Վերջապէս, այս տարի յունական Պարլամենտում որոշվեց հարցանդրում անել Պետերբուրգի յունական դեսպանին, թէ արդեօք չէ՞ կարող նա տեղեկութիւն ձեռք բերել Դօմբոլիի կտակի մասին։ Շուտով արտաքին գործերի մինիստրը դեսպանի միջոցով ճիշդ տեղեկութիւն ստացաւ ռուսաց պետական բանկից։ Հանգուցեալը, ռուսահպատակ յոյն Դօմբոլի յիրաւի մեռաւ 1851 թուին, կտակով թողնելով 285,741 ռուբլի յունական համալսարանի համար Աթէնքում։ Կտակի մէջ ասված է, որ Դօմբոլի ռուսաց պետական բանկը դրեց այդ դումարը աճելու համար, որպէսզի բանկը այդ փողերը տայ Ցունաց կառավարութեան 1905 թուին, երբ դումարը հասնի 4 միլիոն ռուբլու։ Պետական բանկի տուած այդ տեղեկութիւնը չավազանց սխրաժելի տպաւորութիւն թողեց Պարլամենտի վրա։ Աթէնքի նոր Համալսարանի բացումը 1905 թուին արդէն անկասկածելի փաստ է համարվում։

ԱԲԷԼ ԱՊՐԷՍԵԱՆՑ

ԳԱՒԱՌԱՅԻՆ ԲՐՈՆԻԿ

Հնուբեանց շուրջը.—Օդերն ու առողջական վիճակ.—Հունձք ու առեւտուր։

ՈՒՐՅԱ, 1 յուլիս 1900

Քաղաքիս՝ ու շրջակայ վայրերուն երբեմն երբեմն արտադրած հնութեանց հետաքրքիր դաւառիս հնութիւնը կը մատնեն։ սոսը հակառակ սակայն՝ հնագէտներու — գործնական — ուշադրութեանը ասարկայ եղած չէ բնաւ այս հին նահանգը։ Երեւելի հնախոյզներ առանց խուզարկութեանց ձեռնարկելու՝ հոս չատ անգամ հնութեանց յայտնի եղած նշմարները միայն կ'այցելեն ու յուշագրելով կը մեկնին։ Շինութեանց առթիւ գործելու կոչուած բրիչը՝ ու երբեմն ալ անձրեւը անակնկալներու պատեհութիւնը կ'ընծայեն մերթ ընդ մերթ՝ դիպուածաբար երեւան բերելով գեղեն տակ աջօղուած հնութիւններ։ Ու այսպէսով յայտնուած արժեքաւոր հնութիւններ կան, որոնք այսօր Կայս. Հնութեանց Թանգարանին մէջ տեղ մը բռնելու պատուին արժանացած են։ Կը յիշենք անոնցմէ մին, որ տարիներ առաջ՝ քաղաքիս Հ. Աբրահամու ծովակի մոտէն գտնուած արձան մըն էր, մէկը այն պաշտելական կուռքերէն՝ զորս կ'ըսուի թէ սովոր էր կերտել մեծահաւատ նահապետին Հայր Աբրահամին հայրը։

Քաղաքիս մոտակայ գաւառակներէ մէկին՝ Սրուճի մէջէն գտնուած ու Կայս. Հնութեանց Թանգարանը փոխադրուած ուրիշ հնութիւններու մասին՝ դեռ քանի մը ամիս առաջ մեծ գնահատութեամբ կը խօսուէր Բարիզի Հնութեանց Ակադեմիային մէջ, ինչպէս յիշատակած էին Կ. Պոլսոյ թերթերն ալ։

Բանի մը օր առաջ քաղաքիս հիւսիսային պարսպէն դուրս՝ մեր Ապգ. Պանդուկին մոտիկը՝ դէպի արեւելակողմ՝ չինուածական պեղումներու առիթով՝ դամբարան-քարայրի մը յայտնութիւնը՝ շարժառիթ եղաւ մեզի այս տողերը գրելու։

Գտնուած դամբարանը՝ տեղական կառավարութեան կողմէ ամբակ գոցուած ու հրահանգ խնդրուած է Կայս. Հնութեանց Թանգարանի Տնօրէնութենէն։

Գոցուելէն առաջ՝ որշափ կրցած է հասկցուիլ՝ նշանաւոր ընտանիքի մը յատկացեալ ճարտարարուեստ մոզայիքով յատակուած ու նկարաձեւերով ծածկուած դամբարան մըն է՝ հեթանոսական ժամանակի գործ։ Ցուշագրեր ալ կան, որոնց պարունակութիւնը չէ խմացուած, բայց հաստատուած է որ քաղդէարէն են։ Կ'ըսուի թէ երկու արձաններ ալ գտնուած են անկէ։

* * *

Ցունիսը՝ գաւառիս համար երբեմն տոթագին ամիս մըն էր, ու հիմա այն ալ իր դերը փոխած կ'երեւի։ Թիչ չատ մայիսի նմանող զովախառն փոփոխական օդով մըն է որ կը բոլորէ իր շրջանը՝ քանի մը տարիէ ի վեր։

Օդերու փոփոխականութիւնն ալ՝ այս տարի՝ մարտէն ի վեր՝ չափազանցօրէն անակնկալներու շարք մը եղաւ պարզապէս, սոսը հետեւանքով գարնան մէջ երեւցած կարգ մը հիւանդութիւններէն ետքը՝ հիմակ ալ՝ ամառնային հիւանդութիւնները չատ մարդ, չատ տուն անհանգիստ կ'ընեն անդուլ գործունէութեան հարկադրելով դեղարանները, որոնց վարիչներու վկայութեան համեմատ՝ 20-25 տարիէ ի վեր՝ հիւանդութիւնները ա՛յսչափ յաճախադէպ երեւցած չեն քաղաքիս մէջ։

* * *

Աբեհեղի նախընթաց թիւերէ մէկով հրատարակուած երկրագործական հատուածի մը մէջ՝ կը յիշենք գիւղացիներու աւանդական զրոյցը,— «Թող չըլլայ երաշտ, թող ըլլայ մարախ» առ՝ իր բաժինը միայն կ'ուտէ։» Իրաւ այս տարի մարախը՝ տարուան հունձքերէն բաւական մեծ հատեմատութեամբ առաւ կեղաւ իր բաժինը։ Ասկիա իրեն պիտի ներէինք գուցէ՝ եթէ վերջէն անժամանակ, անակնկալ վերադարձ մըն ալ չընէր նորագոյն վնասներ պատճառող արշաւանքով։ Ինչ եւ է, այս ալ իր յաւելուածական իրաւունքն էր թերեւս։ Մնացածին գալով՝ կը յուսացուի որ հասարակութիւնը քիչ չատ կուշտ հայ մը ուտէ կարգարձէն յետոյ, քանի որ արմտեաց գիները հիմակուընէ զգալի անկումներ կրած են։ Ցորենի հրապարակին վրայ պիտի ազդէ անշուշտ մեծ քանակութեամբ կորեկ ցանուած ըլլալն ալ, որ դրսեցիին ու ազգատին դիրամատչելի պաշարն է։ Տնտեսական նիւթերու պատկանող այս հատուածին մոտ անցողակի յիշենք նաեւ թէ՝ նախընթացին նման այս տարի ալ՝ բուրդի խնդրանքը թոյլ էր, որով չահաբեր գործառնութիւնք անենան համեմատութեամբ մը անցան։ Գարնան միւս բերքը՝ իբր՝ իր առատութեան հակառակ՝ միշտ գոհացուցիչ գնով փնտռուեցաւ, անշուշտ ի միաս սպառողներու եւ յօգուտ՝ դուռաբարոյ երկրագործներու։

Դ. Կ. Ա.

ԱՐԱԲԿԻՐԵՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՐԱԲԿԻՐ, 25 յունիս 1900

Մարդը իր ամբողջութեամբ կարծես ուժով կապուած է ժամանակի ու տարբոյ եղանակներուն հետ, կրելով չարունակ անոնց ազդեցութիւնը, որ աւելի կամ նուազ թափով միայն կը զանազանուի տարբեր միջավայրերու համար։ Անոր համար պիտի փափաքէի որ չարունակ աշուանն ու ձմեռը գոյութիւն ունենային հոս։ Բնութեան այս երկու եղանակներուն մէջ մարդիկ աւելի բարեբարոյ կ'ըլլան ու աւելի պտղաղղ, ու պարկեշտութիւնը աշնան գոյնը ու ձմրան պաղութիւնը կը հագնի։

Հոս ալ ամրան սկզբնաւորութիւնը շատ տարօրինակ եղաւ, հակառակ տիրող ընդհանուր անդորութեան, և գիշերներու ցուրտ քամին, այն հոյլ մը անարդյական խնդիրներով, որոնք ամբողջ քաղաքիս հրապարակը ժամանակի մը համար նիւթ մատակարարեցին խօսքի ու զուարճութեան։ Հակառակ ուրիշ տարիներու, այսօր տեղւոյս նախնական դատարանին մէջ քանի մը դատեր կան ազօրէն յարբերութիւններէն ծնած զանակներու, որոնք իրենց հայրը կը փնտռեն... դատարանի միջամտութեամբ։ Բայց արդարութիւնը, որ դատարաններու յենակէտը եղած է միշտ, լոյսի գործ է, անկա՛ երբեք կամ չատ քիչ կրնայ յարաբերութիւն ունենալ այն տեսակ գործերու հետ, որոնք մութ անտառներու կամ սենեակներու մէջ տեղի կ'ունենան առանց վկայի, օրինական հաստատութեան միջոցներէն դուրս։

Սոսնք բաւական չէին, ու ահա յանկարծ մէկ չաբթուան մէջ տեղւոյս ոստիկանութիւնը գործ ունեցաւ քանի մը նմանօրինակ խնդիրներու հետ։ Գիշեր մը հարսի մը տունը մէկը կը մտնէ, երբ էրիկը կը բացակայէր։ հարսը քաջութիւն կ'ունենայ դիմադրելու, և անկոչ հիւրը ալ ճարահատած ոտնամանին մէկը հոն կը թողու փախչելով։ Երկրորդ գիշերը աւելի զարմանալին տեղի կ'ունենար, մուտիին մէջ կրկնուած խարհուրդներուն ամէնէն զաւեշտականը, նորէն Հայու մը տան մէջ։ Գաղթեցի մը Մարիցա անուն անպարկեշտ հնոջ մը հետ գիշերի ջղջիներուն պէս քաշուած մէկ սենեակ կը կոնծեն օղին, և քիչ ամէնէն զօրաւորն է, ու մարդկութեան համար զգացումներուն ամէնէն կարեւորը, պէտք է քնել զայն այնքան աւելի հանդարտ գլուխով մը ու զգուշանալ այնքան աւելի խնամքով դրգռումէն ու ներշնչումէն, փոխարերական ու գունագեղ լեզուէն որքան այդ եղանակով, կարելի ըլլար տեսնել ու նկարել իրական դէպքերը։

Արդ, սիրոյ մէջ ալ միայն խիստ բնական բաներ կ'անցնին, թէեւ սիրահարները չեն ուզեր պնդել տառը վրայ։ Մարդկային ուղեղը կը զարգանայ բաւական վերին կեդրոն մը որպէս դիտելի ունին ողնածուծին ստորին կեդրոնները։

Թարգմ. Ե. Գ.

(Շարունակելի)

—)(6)(—

ՄԱՔՍ ՆՈՐՏԱՈՒ

ՀՈԳԵԲԱՆԱԿԱՆ ՆՈՐՈՐԻՆԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ռ.

ՍԻՐՈՅ ԲՆԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ

Ա՛հ, թէ ինչ ըրաւ ճշդօրէն արուեստի դրականութենէն գործուած թեղադրութիւնը սէր ըսուած կարեւորագոյն զգացումը, սերունդին պահպանումն տեսակէտով։ մարդուն ոչ մէկ հիմնական բնազդը սիրոյ չափ արուեստում եղած է, իր բնական ընթացքէն շեղուած ու հիւանդագին կերպով այլափոխուած, ո՛չ մէկ հոգեկան երեւոյթ անոր չափ ձախողուած է ու սխթէմաթիքօրէն մթնցուած։

Ասկիա այնչափ պատահած է որ մարդ վարանումներ կը զգայ լուրջ մտքով մը ու գիտութեան մարդուն՝ նախապաշարումի բացակայութեամբը մտենալու սիրոյ քննութեանը, և նաեւ իր ծագումի եղանակին, իր նպատակներուն, իր վախճանին և իրեն հետ կցուած գիտակցութեան վիճակներուն քննութեանը։ Բոլոր երկու սեռէ յուզումներից երազողները որոնց տակը գլուխները դարձուցած է արուեստի դրականութիւնը, — իրենց մը տաւորական միակ պաշարը — բարձրաձայն կը պոռան ու կը պահանջեն որ քարկոծեն անարդ կազմախօսը։ Անոր դէմ եղած իրենց զայրոյթը սահման չունի։ Անսիրտ, անարդ մըն է ան, հոգիի խեղաթիւրումը որուն բնութիւնը զլացած է ամէնէն վսեմ զգացումները։ Ոճրագործ մըն է ան որ կը յարձակի կնոջ վեհութեան վրայ, անզգամ մը որ սրբապիղծ կերպով կը մտնէ սիրոյ տաճարին մէջ։ Ահա՛ ինչ որ ըսին Շոբէնհաուէրի և իր յաջորդին Էտուառտ Հարդմանի մասին, ահա՛ ինչ որ պիտի ըսէր սիրոյ ծառայողներու խումբը Տարվինի, Հէրպէրթ Սբէնսրի և Պէնի մասին, եթէ կարդային այս խորհողները ու հակնային զանոնք։

Սէրը պէտք չէ որ անկողմնակալ սահմանի մը առարկան ըլլայ, այլ հիացումով լի երգուած մեծավերջիներուն (dithyrambes) առարկան։ մարդ պէտք չէ որ մտնեցայ անոր իրբեւ դիտող, այլ միայն իրբեւ սիրահար։ Սակայն թոյլ տուէք որ ըսեմ թէ ասիկա անընդունելի պահանջում մըն է։ Ես իրաւունքը ունիմ խօսելու առնթութեան վրայ առանց անօթութիւնը ունենալու, վախին վրայ առանց վախզգալու։ Ինձի թոյլ տրուած է վերլուծել ու նկարագրել ցրտօրէն այդ երեւոյթները առանց ատոր համար ինքզինքս արդարացուցած ըլլալու հետեւցնելու թէ անկարող եմ գնահատել լաւ յարդարուած սեղանի մը հաճոյքները կամ զգալու այն յուզումները զոր ծանր ու արգելումի միջոցներէն անհամեմատելիօրէն մեծ վտանգի մը յայտնումը կ'արթնցնէ մարդուն մէջ։ Ինչո՞ւ սէրն ալ ընդունելի չըլլար պարարուն դիտուածքի մը, առանց անմիջապէս հաստատելու թէ ատոր համար դիտողը անկարող է զգալու, հետեւապէս նաեւ հասկնալու զայն։ Ամենէն յոտի երեւակայելի պայմանները անօթութեան ու վախին ուսումնասիրութիւններուն համար, նոյն այդ երկու զգայութիւնները պիտի ըլլային։ կարելի չէ սպասել սովալուկ անձէ մը որ օրինապէս հաստատ խորհած միտին դարձարին աղդեցութիւնը իր Ղային դրութեան վրայ, մանաւանդ երբ այդ միտը կը միայ իրեն առջեւ պնակին վրայ, ու ան որ կը վախնայ գործէ իրբեւ խոհեմ մարդ, մտածելով միայն թողուլ կամ ոչ՝ ինքզինքը ենթարկելու մանրանին ներքնահայեցողութեան մը։ Նոյնպէս սիրահարը վերջինն է որմէ կարելի պիտի ըլլար սպասել լուսաբանութիւններ սիրոյ հետ կցուող հոգեկան երեւոյթներուն վրայ։ Անշահախնդիր հանդիսատես մը միայն կրնայ ընել այդ բանը, ու երբ կը խօսի անոր վրայ, ոչ մէկ պատճառ ունի ծնրադրելու, դուրս ցցուեցնելու աչքերուն ճերմակը, ու հարուածներ լիցնելու կամ խելայեղուելու քնարերգական պոռթկումներով։ Որովհետեւ ատուդիս սէրը ամէնէն զօրաւորն է, ու մարդկութեան համար զգացումներուն ամէնէն կարեւորը, պէտք է քնել զայն այնքան աւելի հանդարտ գլուխով մը ու զգուշանալ այնքան աւելի խնամքով դրգռումէն ու ներշնչումէն, փոխարերական ու գունագեղ լեզուէն որքան այդ եղանակով, կարելի ըլլար տեսնել ու նկարել իրական դէպքերը։

Արդ, սիրոյ մէջ ալ միայն խիստ բնական բաներ կ'անցնին, թէեւ սիրահարները չեն ուզեր պնդել տառը վրայ։ Մարդկային ուղեղը կը զարգանայ բաւական վերին կեդրոն մը որպէս դիտելի ունին ողնածուծին ստորին կեդրոնները։

Ց. ՍՈՍԻԵՖՍՈՒ

ՀԱՂԹԱԿԱՆ ԼՈՒՅՍ

ՈՒՆԵՑՈՂ ԽՄԲԱԳԻՐ Ցոլսեր

Թիվ 37, Յիսնհազարերորդ

Ց. ՍՈՍԻԵՖՍՈՒ ԱՆՎԱՆ ԳՈՒՅՔԱՏՈՒՆ

Ք. ԵՐԵՎԱՆ, ԱՌԱՎՈՏԱՅԻՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ, ԹԻՎ 1

ԱՌԱՎՈՏ, ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 12, 1900 Թ.

ԳԻՆԸ 1 ԿՈՊԵԿ

ԱՐՏԱՔԻՆ ԿԱՊԻՏԱԼԻ ՄԵՋ

Ցանկանալով ամրապնդել Օսմանյան կայսրության ֆինանսական դիրքը, Թուրքիայի կառավարությունը ամսի 10-ին հրավիրեց Եվրոպայի մեծ տերությունների դեսպանների ներկայացուցիչների ժողով՝ Օսմանյան պարտքերի հարցերի շուրջ։ Ժողովին մասնակցեցին Ռուսաստանի, Գերմանիայի, Ֆրանսիայի, Անգլիայի, Իտալիայի, Ավստրիայի, Բելգիայի, Հոլանդիայի, Իսպանիայի, Պորտուգալիայի, Դանիայի, Սուեզի ջրանցքի ընկերության և Օսմանյան բանկի ներկայացուցիչները։ Ժողովի նախագահ ընտրվեց Գերմանիայի դեսպան գրաֆ Ֆոն Հատցֆելդը։

Ժողովի հիմնական խնդիրն է եղել Օսմանյան պետական պարտքերի մի մասի՝ 14,000 միլիոն ֆրանկի դիմաց Սուեզի ջրանցքի բաժնետոմսերի փոխանակումը։ Ֆրանսիան պահանջում է, որ Սուեզի ջրանցքի բաժնետոմսերը հանձնվեն Ֆրանսիայի կառավարությանը։ Գերմանիան առաջարկում է դրանք տեղադրել միջազգային բորսաներում։ Անգլիան դեմ է արտահերթ հարկերի մտցմանը, որոնք ազդեցություն կունենան բրիտանական ապրանքների վաճառքի վրա։ Ռուսաստանը պահանջում է, որ Սև ծովի նեղուցներով անցնող առևտրի նկատմամբ սահմանվի հատուկ հսկողություն։

Ֆրանսիայի դեսպանը հայտարարեց, որ Ֆրանսիան պատրաստ է ընդունել Սուեզի ընկերության բաժնետոմսերի 40 տոկոսի փոխանակումը, եթե Գերմանիան և Ռուսաստանը համաձայնվեն Ֆրանսիայի հետ։ Գերմանիայի դեսպանը հայտարարեց, որ Գերմանիան պատրաստ է ֆինանսական աջակցություն ցուցաբերել Ֆրանսիային, եթե Ֆրանսիան հրաժարվի Սուեզի ջրանցքի բաժնետոմսերի պահանջից։

Ռուսաստանի դեսպանը հայտարարեց, որ Ռուսաստանը դեմ է Սև ծովի նեղուցների միջազգայնացմանը։ Ավստրիայի դեսպանը առաջարկեց ստեղծել միջազգային հանձնաժողով, որը կվերահսկի Օսմանյան պարտքերի մարումը։ Հանձնաժողովի նախագահ ընտրվեց Գերմանիայի դեսպանը։

Ժողովը հետաձգվեց մինչև հոկտեմբերի 15։ Հաջորդ նիստերին մասնակցելու են Բուլգարիայի, Սերբիայի և Հունաստանի դեսպանները։

ԱՆՁՐԵՎԱԳԻՐ ԱՌԱՎՈՏԱՅԻՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿԻ ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ԿԱԶՄԻ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ք. ԵՐԵՎԱՆ, ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 12, 1900 Թ.

Ինչպես հայտնի է, Ռուսական կայսրությունում ներքին քաղաքական ճգնաժամի սրումը, ինչպես նաև Ռուսաստանի ռազմական անհաջողությունները Ճապոնիայի հետ պատերազմում, ստիպեցին ռուսական կառավարությունը զգալի զիջումներ անել։ Հոկտեմբերի 10-ին հրապարակվեց Նիկոլայ Բ-ի մանifեստը, որով խոստացվեց հիմնել ընտրովի ներկայացուցչական մարմին՝ Դումա։ Ընտրությունները նշանակվեցին դեկտեմբերի 12-ին։ Ընտրությունները տեղի ունեցան դեկտեմբերի 12-ից մինչև դեկտեմբերի 19։ Ընտրությունների արդյունքներն ամփոփվեցին դեկտեմբերի 20-ին։ Ընտրությունների ընթացքում տեղի ունեցան բազմաթիվ բողոքներ, որոնք հիմնականում վերաբերվում էին ընտրատեղամասերի ոստիկանական հսկողությանը։

Ընտրությունների արդյունքներն ամփոփեցին Ազգային ազատագրական միությունը և Սոցիալ-դեմոկրատական բանվորական կուսակցությունը։ Ընտրությունների արդյունքներն ամփոփվեցին հետևյալ տվյալներով։ Ընտրվեցին 1000 դեպուտատներ։ Ընտրությունների մասնակց

ՀԱՅԿԱԶՅԱՆ — Ինչպես հայտնի է, Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներում գտնվող հայերը ստիպված էին ազատվել զորակոչից, որովհետև Թուրքիան նրանց չի ճանաչում հպատակներ։ Սակայն Ամերիկայի կառավարությունը, ինչպես հայտնի է, ոչ մի հատուկ միջոց չի ձեռնարկել հայերի համար։ Ինչպես հայտնի է, Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներում գտնվող հայերը ստիպված էին ազատվել զորակոչից, որովհետև Թուրքիան նրանց չի ճանաչում հպատակներ։ Սակայն Ամերիկայի կառավարությունը, ինչպես հայտնի է, ոչ մի հատուկ միջոց չի ձեռնարկել հայերի համար։ Ինչպես հայտնի է, Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներում գտնվող հայերը ստիպված էին ազատվել զորակոչից, որովհետև Թուրքիան նրանց չի ճանաչում հպատակներ։ Սակայն Ամերիկայի կառավարությունը, ինչպես հայտնի է, ոչ մի հատուկ միջոց չի ձեռնարկել հայերի համար։

ՀԱՅԿԱԶՅԱՆ — Ինչպես հայտնի է, Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներում գտնվող հայերը ստիպված էին ազատվել զորակոչից, որովհետև Թուրքիան նրանց չի ճանաչում հպատակներ։ Սակայն Ամերիկայի կառավարությունը, ինչպես հայտնի է, ոչ մի հատուկ միջոց չի ձեռնարկել հայերի համար։ Ինչպես հայտնի է, Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներում գտնվող հայերը ստիպված էին ազատվել զորակոչից, որովհետև Թուրքիան նրանց չի ճանաչում հպատակներ։ Սակայն Ամերիկայի կառավարությունը, ինչպես հայտնի է, ոչ մի հատուկ միջոց չի ձեռնարկել հայերի համար։

ՈՒՄՈՒՐՃԱՅԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆԸ

Ումուրճայի Գործարանը որ Պրուսլի Արուեստահանդէսին չքադրամ ստացած է, չուզեր իր անարատ ու լաւ արտադրութեանց համար քիչ ատենուան մէջ ստացած վարկը ուրիշ գործարաններու ալեւ ճշմարտութեան հակառակող յայտարարութիւններով հեշակել. միայն սա լուրի ճշմարտութիւնը կը ներկայացնէ անոնց որ հոգածու իրենց առողջութեանը։

«Ստորագրեալներս կը յայտարարենք թէ ուշադրութեամբ քննած ենք Ումուրճայի ագարակին գործարանին արտադրութիւնները որոնք 1897ին Պռիսլի Արուեստահանդէսին չքադրամին արժանացած են։ Արդարեւ գործարաններու մէկ քանի արտադրութիւնները միայն եւթէ քննուին, արդիւնքը չատ սահմանավակ կ'ըլլայ. բայց նկատողութեան առնելով Հանրային Պարտքի վարչութեան ծանուցագիրները թէ Ումուրճայի Գործարանին արտադրութիւնները անարատ գինիներէ չինուած են, նաւ նկատողութեան առնելով այն պարագան թէ նոյն վարչութիւնը լուրջ ձեռնարկներ կ'ընէ իր հասոյթները ապահովցնելու համար, կը հաստատենք թէ նոյն Գործարանին բոլոր արտադրութիւնները անարատ գինիէ չինուած են. հետեւաբար տուինք ներկայ վկայականը։»

Վեհ. Սուլթանին քիմիագէտներէն Պոնկովսքի, Սինկրոս ու Տոքթ. Ծանոնի

Այդ արտադրութիւնները անարատ ըլլալնուն համար զինուորական հիւանդանոցներու մէջ կը գործածուին։

Վաճառուած տեղերը։— Ընդհանուր կեդրոնատեղի Ղալաթիա Քարանթինա փողոց թիւ 4, Իվտոքիոս էֆ. Թուրճաղոլու և Պոլիս Հասը Իսկէլէսի Նիքոլաքի էֆ. Կէվէնճիօղլու։ Դիւրութեան համար մեծ ու փոքր ամաններու մէջ ալ կը ծախուին։ Օղիներուն գինն է օխան 10 ղրշ. 4 ու 7 տարուան գինեաքներուն՝ 13. 6 ու 9 տարուան գինիներուն՝ 3։ Կը ծախուին նաւ Պոլիս կամուրջին գլուխը Սուրէնեան վաճառատունը, Լանկա, Թուլումպա մէյտան մէջտեղ Քիրքաքօի վաճառատունը գին 4 ղրուշ։ Սիրքէճի՝ Հանրային Պարտքի վարչութեան նախկին շէնքին մօտ՝ Միլաս։ Հասը Իսկէլէսի ծըխոստի մաքատան մօտ՝ Զիրոնկէլու։ Պոլիս Պալըք Բազար Բէնիրճի փողոց՝ Եորկի Բաքալիտիս։ Ղալաթիա՝ Քոօքէրաթիվ Ընկերութեան վաճառատունը։ Ղալաթիա Սանտրգճըլար՝ Քոսթի Միքա, Խարաճը փողոց՝ Միխալաքի Թիէրիտի ու Քիւրէքճիլէր՝ Եանի Փոթորուլօ։ Բեռա Մեծ Փողոց Անատոլու խան Գառնիկ Սիմոնեան և Շէյլի Օսման Պէյ քաղինոյին հանդէպ Բէյլիքի Վալիատի։ Նաւ բոլոր նպարավաճառներու, դեղարաններու, հանրային պարտէզներու մէջ և Վասվորի ամէն կողմերը։

ՈՉԻՑ ՃՇՄԱՐԻՏ ՕՇԱՐԱԿ

Բարլզի առաջնակարգ բժիշկներէն Տոքթ. Լօռան տիւ Պօա կը գրէ. «Բազմաթիւ հիւանդներու վրայ ըրած յաջող փորձերս զիս համոզեցին որ, ԷԼԻՔՍԻՐ ՎԻԹԱԼԱՆ յոգնած ու տկարացած անդամները զօրացնելով երիտասարդական ոյժ և թարմ կեանք կը պարգեւէ մարմնոյն։ Նախ արիւնը կը մաքրէ, կը զօրացընէ ու աստիճանաբար կը բուժէ տկարութիւնը, մէջքի և ողնայարի ոսկրոնեւոյս ցաւերը, վատուժութիւնն ու անրուժելի հոչակուած ԱՆԿԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆԸ։» Մենդական գործարաններու յատուկ աղուս դեղերովը ծանօթ Բրոֆ. Միտիի պատրաստած այս ԷԼԻՔՍԻՐ ՎԻԹԱԼԱՆ կազդուրիչ, զրգռիչ և մարսեցուցիչ ըլլալով, ծերեր, ապաքինողներ և զեղծումներու պատճառով անկարողութեան ենթարկուած անձեր անհրաժեշտ է որ փութան օգտուիլ այս քաղցրահամ էլիքսիրին ապշեցուցիչ յատկութիւններէն։ Կը ծախուի Դասպեսեանի, Քիւչէքեանի, Մէշիքիի, Վօնտեցեանոսի դեղարաններուն ու մթերանոցներուն մէջ։

527 24—52

ՍԻՆԿԷՐ

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ

Ժ. ՆԱՅՏԼԻՆԿԷՐ

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատեայ տոկունութեամբ այնքան գնահատուած են որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են, և բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէրի Ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական և չքադրամ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներու մէջ։

Արեւելքի մէջ Սինկէրի մեքենաներուն միակ ներկայացուցիչն է Մ. Ժ. Նայտլինկէր, որ բովանդակ Թուրքիոյ մէջ մասնաճիւղեր հաստատած է։

Սինկէրի մեքենաները կը վաճառուին՝ ԲԵՐԱ, Շետալ ճամբայ, Ղալաթա Սէրայի դիմաց։

ՂԱԼԱԹԱ Սինկէր Խան, Թիւնէլին եռեւ. Թրամվայի կայարանին դիմաց.

ՍՏԱՄԲՈՒԼ Սուլթան Համամ թիւ 2. Սուլթան Պայազիտ Թրամվէյի Սթասիոնին դիմաց թիւ 13։

ՎԷՆՍԱՆ ՖՕՅԱՃԷԱՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՎԻՐԱԲԺՆԵՐ. ԵՒ ԱՆՆԱԲԺԿՆ. ԳՈՐԾԻՔՆԵՐՈՒ

Կ. Պոլիս, Պանոնի Գաբու, Ձէյլալ Պէյ խանի յկից, թիւ 1.
Զիմտէ Սիլեթ մաղազասը

Ֆերոյիչեալ վաճառատան մէջ ակնաբուժական և վիրաբուժական ամէն տեսակ գործիքներ ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ և ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ կը վաճառուին։ Ամէն տեսակ կակուղ և կարծր լասիկէ (քաուչուկ) առարկաներ, ճուկի կապիչներ (գասրգ պաղը), տեսակ տեսակ գրեխներ (տիրիկա), ելեքտրական մեքենաներ, ջերմաչափներ, հեռադիտակներ, խոշորացոյցներ, մանրադէտներ (միքրոգգօբ) փոքր և մեծ մանրադէտի ապակիներ, նոր տեսակ ոսկի և այլն ակնոցներ կը գտնուին վաճառատանս մէջ։ Գիները խիստ աժան։

EMULSION SCOTT

ՍԳՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ

Գործարանին նշանը

աշխարհի մէջ լաւագոյն դեղն է

ԵՐԱԽԱՆԵՐՈՒ ԵՒ ՏՂԱՅՈՑ

ամէն տեսակ հիւանդութեանց համար։

Ամենէն ախորժահամ ձկան իւղն է «իրօֆոսֆիթ տը չօ է տը սուտ» ի հետ խառնուած։ Տղայք հաճոյքով կ'ուզեն ճաշակել զայն։ Բնաւ ուրիշ դեղ մը ասոր չափ ազդեցիկ չէ, բուժելու համար

ՀԻՒԾԱԽՏՈՒԹ, ԽՈՑԼ (սըրաձա),
ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆ, ԾԻՒՐՈՒՄԸ,
ՄԱՆԿԱՆՑ ՈՍԿՐԱՓԵՌՈՒԹԻՒՆ,
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԱՏՈՒԺՈՒԹԻՒՆԸ,
ԹՈՌԻ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆԸ, ՀՍԱԶ,
ՀԱՐԲՈՒԼԸ, ՆԻՀԱՐՈՒԹԻՒՆԸ,
և ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

կը ծախուի բոլոր դեղագործներուն և դեղավաճառներուն քով։

Գործակատարը ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄԻԷՐ ԵՒ ՀԱՒԻԼ 531

ԵՐԱԽՏԱՊԱՐՏ ՓԱՍՏԱԲԱՆ

Բարլզի մեծահռչակ փաստաբաններէն մին ստամոքի սոսկալի հիւանդութեան մը հետեւանքով ստիպուած էր երեսի վրայ ձգել գործերը, այնչափ կը տառապէր։ Մեծ ախորժակով կը ճաշէր, սակայն կէս ժամ վերջ գլխու պտոյտն ու ստամոքսի խիթերը կը դառնացնէին կեանքը փաստաբանին որ երկու տող բան գրելու անկարող էր դարձած։ Գրիչը ձեռք առնելէ անմիջապէս վերջ ստամոքսը կը ծանրանար, սիրտը կը խառնուէր և ամբողջ մարմնովը կը ճնշուէր։ Ստամոքսի հիւանդութեանց դարմանումին յատուկ դեղագործները։ Ջուրերը, փոշիներն ու գինիները յաջորդաբար գործածեց առանց փոքրիկ թեթեւացում մը ձեռք բերելու։

Խնդրոյքի սեղանէ մը վերջ երբ խեղճ մարդը անկիւն մը առանձնացած լռիկ մնջիկ կը տառապէր ըստ սովորութեան, տանտիրուհին քովը եկաւ և խստիւ յանձնարարեց Էլիքսիր կրնց գործածել եթէ ստամոքսի ո՛և է հիւանդութիւն ունի։ Փաստաբանը թէև յուսահատ, սակայն փորձ մը եւս ըրած ըլլալու համար, տուն վերադառնալուն չէր մը Էլիքսիր կրնց բերել տուաւ և գաւաթ մը խմեց անկէ։ Այս առաջին գաւաթն իսկ իր բարերար ազդեցութիւնը ներգործեց և հիւանդը թեթեւացում մը զգալով ստամոքսին վրայ շարունակեց գործածել Էլիքսիր կրնցը։ Մեկ քանի շաբաթ վերջ ստամոքսը գտաւ իր սովորական առողջութիւնը, մարսողութիւնը կանոնաւորուեցաւ ու քիչ յետոյ փաստաբանը բոլորովին ապաքինելով սկսաւ շարունակել իր զբաղումները. ու գինքը երախտապարտ զգալով Էլիքսիր կրնցին ստամոքսի հիւանդութենէ տառապողներուն ջերմապէս կը յանձնարարէ զայն

Կը ծախուի Կ. Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղարաններն ու դեղի մթերանոցները։

466 Դ 11—13

ՀԻՆ ԳԻՆԻ երեսուներորդ տարուան, բժիշկներու կողմէ յանձնարարուած նոր ապաքինածներու և անարիւնութիւն ունեցողներու։ Դիմել Օրթագիւղ, հանգուցեալ մուխթար Ցակոբ աղայի առանը։

ՀԱՍՏԱՏԵՍԱԼ 1852

Տ՞Ռ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ՍԻ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՑԺՔ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

(Եանենի գարեջրատան վրայի յարկը, ճիշդ Զըպուրճեանց դէմը)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենաստատիկ ցաւած ակռաները մէկ անգամէն կը լեցնեն. ցաւով դիմելու եւ բուժուած վերադառնալու պայմանաւ։

Նորահնար եղանակաւ, նուրբ, ճաշակաւոր և դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար և նման բնականի, դէմքի ձեւաւորութիւն ըստ տարիքի, ծամողութիւն եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորեալ։

Բերանի հիւանդութիւնք կատարելապէս կը բուժուին ինչպէս նաեւ թմրեցուցիչ դեղերու և ամենակատարելագործեալ աքցաններու միջոցաւ, առանց ցաւի առատմահանութիւն։

Ց. Գ. Զմեռնիրը կիրակի օրերն ալ (միշտ կէս or) ինչպէս նաև ամէն օր (միշտ կէս գիշեր) հիւանդ կ'ընդունին։

Ծանօթ.—Պոլսոյ կողմը մասնաճիւղ ՁՈՒՆԻՆԻՔ !!

197

ԹՈՄԱՍ ՌԻԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՓԵՆԱՒՊ

ԸՆԴՊՂԼ Հբլէ, Կ. Պոլսոյ Լ. Օրթաքոյ

Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս
Ալպանս	1069	Գօմս	1497	Կօզ	1011	Մալմս	724	Բօզարիս	186
Ալէքթ	3607	Գօնկս	2906	Կրօտնս	1695	Մարէնկս	2273	Մաքֆս	1113
Անտէլս	1541	Գորսս	895	Հիրս	775	Մարդէլլս	3709	Ցիրիս	1735
Արիսգս	2377	Տիտս	4311	Հիտալկս	1531	Միքատս	3557	Սիլվիս	1193
Գասանս	1822	Տօմինս	937	Հինաու	3720	Միլս	1057	Սբէրս	1200
Գօրտինս	1264	Տուրս	2383	Հօրաղիս	3600	Մօնդէպէլլս	1735	Թասսս	1328
Գրավս	1076	Տրարս	1713	Հումպէր	595	Մուրիլլս	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Գրիւնս	841	Տինամս	504	Իակս	2354	Նէրս	1083	Թօքիս	3827
Գրֆֆալս	4431	Էպրս	2464	Իտանս	5540	Օգիս	4100	Թօլէտս	1470
Դէյլս	1671	Էլտօրատս	1520	Ձիւնս	1080	Սնաարիս	4036	Թօրքիտս	487
Գալիբաս	1337	Էրազս	1841	Քէլսս	1053	Սրլանտս	1535	Ուլբրիսս	2429
Գամէս	1244	Ֆիտս	954	Քօլբինս	2307	Բալէրմս	1637	Վասրս	1914
Գազս	1094	Ֆինլանտ	1828	Քօվնս	1700	Բօլս	510	Վօլս	1289
Ձիրակս	2729	Ֆլամինկս	849	Լէս	1053	Ռիալթս	2229	Վօլթուրնս	2396
Սիսէրս	1834	Ֆրանչիսքս	4582	Լէբանոնս	2272	Ռինալտս	1663	Եէտս	1850
Գլիս	2697	Կալիֆէս	3060	Լիվերպուս	1643	Ռօլլս	1613	Զէրս	1200
Գօլորատս	4235	Կրանս	1243	Լօրէնցս	3191	Ռօմէս	1789		

Իակս շոգենաւը, նաւապետ Եէյց, ընդհանուր վաճառքով Հբլէն հոս հասած է։

Տուրս շոգենաւը, նաւապետ Նիլ, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Հբլ և ամսոյս 13ին պիտի մեկնի ուղղակի Պոլիս գալու համար։

Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՆՏ ՐԻԶՕ

Թիւ 23—24, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա 377

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութիւն կառախումբերու 1900 Ապրիլ 22 (Ն.Տ.) կիրակիէն սկսեալ

ԷՍԿԻ ՇԷՀԻՐԷՆ ԷՆԿԻՒՐԻԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 1:2 Խառն Առտու		ԿԱՑԱՐԱՆ		ԴՐՕՇ Կառ. Թ. 121 Խառն Իրիկն.	
Ժ.	Վ.			Ժ.	Վ.
12	20	մկն.	Էսկի Շէհիր	ժմ.	11 20
1	6	»	Ագ Գունար	»	10 36
1	48	»	Ալբիւ Քէօյ	»	10 1
2	34	»	Պէյլիք Ախուր	»	9 7
3	44	»	Սարիքէօյ	»	8 2
4	38	»	Պիչէր	»	7 1
5	20	»	Սասիլէր	»	6 19
5	58	»	Պէյլիք Քէօփրիւ	»	5 49
6	50	»	Բօլաքլի	»	5 —
8	10	»	Մալի Քէօյ	»	3 35
9	10	»	Սէնճան Քէօյ	»	2 27
10	—	ժմ.	Էնկիւրիւ	մկն.	1 35
իրկն.					առտ.

ՀԱՄԻԷՐ—ԱՏԱ-ԲԱԶԱՐ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 126 Խառն Առտու		ԿԱՑԱՐԱՆ		ԴՐՕՇ Կառ. Թ. 425 Խառն Առտու	
Ժ.	Վ.			Ժ.	Վ.
5	56	մկն.	Համիտիէ	ժմ.	4 35
6	17	ժմ.	Ատա-Բազար	մկն.	4 14

ՖԷՆԷՐ ՊԱՂՃԻ ԳԻԾ

ՈՒՐԲԱԹ ԵՒ ԿԻՐԱԿԻ ՍԵՐԸ

Ճիւղաւորումներ մէջ կառք կը փոխեն բոլոր թռէնները բաց ի թիւ 522 և 525էն՝ որոնք ուղղակի կուգան

ԿԱՑԱՐԱՆ		ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 522 Իրիկն. Ժ.	Վ.	Թ. 524 Իրիկն. Ժ.	Վ.
Քարաքէօյ	մկն.	6	10	7	35
Հայտար Բաշա	»	6	45	8	17
Գըզըլ Թօփրագ	»	6	52	8	26
Ճիւղաւորում	»	6	57	8	33
Ֆէնէր Պահճէ	ժմ.	7	4	8	40

ԿԱՑԱՐԱՆ		ԴՐՕՇ Կառախումբ Թ. 523 Իրիկն. Ժ.	Վ.	Թ. 525 Իրիկն. Ժ.	Վ.
Ֆէնէր Պահճէ	մկն.	7	50	10	20
Ճիւղաւորում	»	8	1	10	30
Գըզըլ Թօփրագ	»	8	5	10	34
Հայտար Բաշա	»	8	20	11	5
Քարաքէօյ	ժմ.	8	45	11	30

ԱԼԱՇԵՒՆՏԷՆ ՔԷՕԹԱՀԵԱ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 322 Խառն Առտու Ժ.	Վ.	Թ. 324 Խառն Իրկն. Ժ.	Վ.	ԿԱՑԱՐԱՆ		ԴՐՕՇ Կառախումբ Թ. 321 Խառն Առտու Ժ.	Վ.	Թ. 323 Խառն Իրկն. Ժ.	Վ.
1	5	11	15	մկն.	Ալաշեուտ	ժմ.	12 30	10	35
1	25	11	35	ժմ.	Քէօթահեա	մկն.	12 10	10	15

ՅՐԵՏ. ԼԷՔԼԱՕՑ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈՓԵՆԱՒԱՇԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լէյբոլ և Աշեուլ ՀԷԼ բանալ շրջիկ

Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թ
Վիքտորիան	10500	Ցլավիան	[illegible]
Լամէնեան	10500	Էմիրշիրն	[illegible]
Ֆէստրիան	10500	Ամրժ.ըն	[illegible]
Լանքասդրիան	9000	Ալեքսիան	[illegible]
Ցիլատէլֆիա	9000	Արապիան	[illegible]
Գոլօմպիան	8000	Ամէնիան	[illegible]
Ճորճիան	8000	Ամտալուզիան	[illegible]
Գոսգոնիան	8000	Ալվաշիրն	[illegible]
Ցիրմինիան	8000	Լէսպիան	[illegible]
Ցալէրնիան	3700	Մինեսօ	[illegible]
Վավոնիան	3700	Օրեգոն	[illegible]
Ցամինիան	3700	Լիսպոն	[illegible]
Ցապիան	3500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի [illegible] ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ [illegible] լաթիոյ մաքատունն հանելու համար [illegible] ղրկել շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմեն առ Է.Ֆ.ԼԱՆՏՆԻՆ

600 Ղալաթիա, քարափին կից հին տեղը մաքատան

COMP RUSS

NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՓԵՆԱՒԱՇԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան երթեւեկութիւնք

Հ. 11/24 Օտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի
Դ. 12 25 Իզմիր, Բիրէ, Ադրքասանդրիա 10ին միջօրէէն առաջ (հասցնելով Ադրքասանդրիա, Բորտ-Սայիտ, Ֆա, Գէրոս եւ Գոռոս)։
Ե. 13 26 Օտէսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ
Գ. 13 26 Ինէպոլու, Սինոպ, Սամսուն, Սամսուն, Կիրասոն, Տրապիզոն, Ռիզէ եւ Սուրմ ժամը 4ին յետ միջօրէի։
Օր. 14/27 Օտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի։

ՇՈՓԵՆԱՒԱՇԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՒՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՑԿԱՆ

Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Ցոմսեր ուղղակի Բաքիի համար. Առաջին կարգի 245 ֆրանք. 2-դասի 175 ֆրանք. Տեղեկութեան համար դիմել Գործակալին Թօփ Հանէ Քարաքէօյ։

516 Թ. ՌԷՆԻ

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈՓԵՆԱՒԱՇԻՆ

Ոչ ոք ոտքը երբեմն ոտքամ կը քանի Լիվերպուլ Ամերիկա դիմեն—

Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թ
Ումբրիա	7718	Պանոնիա	[illegible]
Էդրուրիա	7718	Սամարիա	[illegible]
Սէրվիա	7391	Մարաթոն	[illegible]
Ուլտոնիա	7268	Աղաս	[illegible]
Բավոնիա	5587	Սարակոսա	[illegible]
Սէֆալոնիա	5517	Թարիֆա	[illegible]
Կալլիա	4809	Բալտիրա	[illegible]
Սինիա	4557	Թրինիտատ	[illegible]
Ալէքսս	2143	Մորոքոս	[illegible]
Բէտար	1876	Բամամնիա	[illegible]
Շերպուրկ	1614	Լուքանիա	[illegible]
Դաղալոնիա	4845		

Դիմել առ ՅՈԼԻ և ՍԻՆԿԻ
Joly et Seager
Մէյմանէթի խան, թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Քարաքէօյ փողոց։

ՄԱՍ
ՇՈՓԵՆԱՒԱՇԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվերպուլ, Ֆրանսա, Մարսիլիա և Մաս-Ծովի հիմ բոլոր ուղղակի

Հիմանք	Թ.ուրդ	Ելեւանք	
Ռամսէս	3000	Թիպա	[illegible]
Ելեանս	3000	Նէրքիս	[illegible]
Թէյլոր	3000	Օսայրիս	[illegible]
Գէռանոբուլ	3000	Թէրա	[illegible]
Ֆարսա	3000	Ֆիֆինս	[illegible]
Ցամանիլ	3000	Ցասրինս	[illegible]
Քարիսիս	2500	Վալէն	[illegible]

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻՔՕԼ և Ս. Ռուիթալ խան
ՁԷՄՍ ՄՈՍ ԵՒ ԸՆԿ.

194 31, Ռէյմս Սգրիզ Սվրոբ

Ալտուսէր ՁԱՐԵՀ ԵՈՒՍՈՒՆԵԱՆ

—)(60)(—

ԹԷՕՏՈՐ ՈՒԱԳՍ—ՏԸՆԹԸՆ

ՕԼՈՒԻՆ

Դ.

ՕԼՈՒԻՆԵԱՆՑ ՆԱՀԱՊԵՏԸ

2

—Ըսել կ'ուզեմ թէ հաւասար ատիճաններով չպիտի կռուինք, յարեցի։

—Ուրիշ բացատրութեամբ, պատասխանեց, ըսել կ'ուզէք թէ... և աւելի մտնեցաւ։

—Ուրիշ բացատրութեամբ, ըսել կ'ուզեմ թէ, դէպ ինձ յանձնելու ձեւերնէդ դատելով՝ այս տեսակ կռուի մը հետեւանքը պատուաբեր չկրնար ըլլալ Կալէսի մէջ բրիտանական արուեստագէտին։

—Բայց, ըսաւ, ժիրսի չէք դուք։ Ո՞վ էք ուրեմն։

—Իմ անունս է Հէնրի Օլուին, ըսի. և պիտի խնդրեմ ձեզէ որ ճամբին յատկութիւններուն վրայ ձեր խօսքերը կարճ կապէք։

—Ի՞նչ, գոչեց, առաջին անգամ կրաքնցնելով իր անբաղդատելի պաղարիւնութիւնը. «Հէնրի Օլուին»։

Ցետոյ երեսս նայեցաւ լուռ զարմացումով մը, մինչդեռ ամենախորունկ հրճուանքի արտայայտութիւն մը կը ծածկէր իր դիմագծերը, զանոնք փայլեցնելով որպէս թէ իւղով օծուած ըլլային։ Վերջապէս բարձրաձայն քահքահ մը ձգեց, որ աւելի կը զայրացնէր զիս մանաւանդ երբ կը նշմարէի զայն զսպելու համար իր ակներեւ ճիգը։

—Ձիշդ լսեցի՞ արդեօք նորին մեծութեան ըսածը, պատասխանեց։ Պարզ նկարչի մը անկողինն է որ պիտի ձգուի Օլուիններուն, հպարտ, ազնուական Օլուիններուն ներկայացուցչին ձեռքով. այն ամէնէն յարգելի ընտանիքին որ աւա՛ղ իր անունն, իր ռամիկ զաւակներն ալ ունի։

—Ծառի մը կրծենցաւ ու նորէն սկսաւ խնդալ բարձրաձայն։

Ցարձուն զայրոյթով կը յառաջանայի, բայց իր անանկալ զուարթութիւնը զինքը այնքան տիրացուցած էր որ ուշադրութիւն չէր ըներ ինծի։

—Ուիլտբրսբի՛ն, գոչեց, հոս եկուր։ Խնդրեմ հոս եկուր։ Ցաճախ ըսած չե՞մ քեզի թէ ինչու հրաժարեցայ թատերական վարիչէս և իմ բարձր կոչումս անոնցմէ կատակերգութեան մէջ անցուցի։ Ցաճախ ըսած չե՞մ քեզի թէ իմ բարեկամներուս, դերասաններուն նկատմամբ ո և է անարգանքէ կախում չունէր այն, այլ այն զգացումէն թէ ոչ մէկ կատակերգակ կրնայ յուսալ իրականին հետ մրցելու չափ կատակաբան ըլլալու։

Ցետոյ առանց իր ընկերոջ պատասխանին սպասելու դարձաւ ինծի, և իր հնչուն ձայնը ալ աւելի բարձրացնելով, ըսաւ.

—Եւ դուք, տէր արքայ, գիտէ՞ք թէ որո՛ւն անկողինն է որ պիտի ձգէիք, դուքի մը աղջկան հրաւէրով։

Ցառաջացայ աւելի սաստիկ բարկութեամբ։

—Կեցէք, կեցէք, ըսաւ. անանձնիւ, անոնցմէ Օլուիններու անկողիննե՞րն են որ պիտի ձգուին Ռաքթոնի բարձր ժիրսիական ազնուականութեան կողմէ։

Լոյս մը ծագեցաւ մտքիս մէջ։

—Ապահովաբար, ըսի, ապահովաբար Սէսիլ Օլուինը չէ՞ք դուք։

—Խնդրեմ աւարտեցէք ձեր խօսքը, տէ՛ր, և ըսէք անարգ գոչող նկարչին, Օլուինեան ազնուականութեան յաջորդին։

Միւս նկարիչը ակնապիշ զարմացմամբ դիտելով նոր գտած ազգականիս տարօրինակ զուարթութիւնը, գոչեց.

—Այդքան բարձրաձայն կրնա՞ք կոր խնդալ, պարոն Սէսիլ։ Ի՞նչ պատահեցաւ։ Ի՞նչ կրնայ պատահած ըլլալ իմ սիրելի բարեկամս այդքան խնդացնելու չափ։

—Իրաւունք ունի հարցնելու, ըսաւ Սէսիլ ինծի դառնալով։ Գիտէ թէ տղա-յութենէս ի վեր արհամարհած եմ այն մարդը որ աշխարհի մը մէջ ուր ամէն ինչ այնքան կատակերգական է, կարենար ընտրել խեղճակատութեան մասնաւոր առարկայ մը՝ իր դատարկ քահքահին համար։ Բայց յաղթուած եմ վերջապէս։ Թող որ ներկայացնեմ զքեզ, Ուիլտբրսբին, իմ ազգականիս, Հէնրի Օլուինին, մականուանեալ Լորտ Հէնրի Լեվըլ — Բանուէլ դուքսին հետաքրքրաշարժ երկուորեակներէն մին։

Բայց Ուիլտբրսբին զարմացումը այս հանդիպման համար չէր։ Իր ընկերոջ խնդամտութիւնը տեսնելուն էր։

—Զարմանալի բա՛ն, կը մրմնջէր, սչքերը մէկտեղ յառած Սիրիլի վրայ։ Իմ սիրելի բարեկամս այսքան խնդա՛ց։ Շատ զարմանալի՛ բան, ի՞նչ կրնայ պատահած ըլլալ։

Պատահածը սա էր։ Այն տարօրինակ զուգադիպութիւններէն մէկովը, որոնք իրական կեանքի տեսարանը շատ աւելի զարմանալի կը կացուցանեն քան որ և է թատերական տեսակ, թատրական ժիրսիի հանգամանքովս դէմ առ դէմ գտնուած էի մօրս և մօրքրոջս չսիրած մէկ մարդուն՝ Սիրիլ Օլուինի հետ, գէշուական հակումներով նկարիչ մը որ Սիրիլ անուան տակ բաւական մեծ համբաւ շահած էր։ Իմ այս ազգականս՝ տղայութեան հասակէս իր ազդարարութիւն կը յորջորջուէր ինծի, թէպէտ երբեք չկրցայ հասկնալ թէ ի՞նչ բանի մէջ էր յանցանքը, ի բաց առեալ թէ երբեմն դերասան եղած էր — դերասան ըլլալէն առաջ ազնուական էր։ Ցաճախ շատ բան լսած էի թէպէտ այս տարօրինակ նկարչին վրայով, բայց երբեք տեսած չէի զինքը առաջ։

Կեցաւ և երեսս կը նայէր հեռադրով. բայց չխօսեցաւ։

—Ուրեմն, Սիրիլ Օլուի՞ն էք դուք, ըսի։ Եւ սակայն պէտք է ետ առնէք ինչ որ ըսիք իմ քրոջս, ճամբի նկատմամբ։

—Ինչ դիւրին բան, ըսաւ ձեռքս սեղմելով։ Գաղափար չունէի բնաւ թէ բարձր ազնուականութիւնը՝ ապաստութիւնը իր բարեմասնութեանց կարգը պիտի դասէր։ Օլիվրդ Սիրիլ, շարունակեց անոր դառնալով, կ'ըսեն թէ ձեր այս եղբայրը բնութեան տէր մէկն է. և իրաւ ալ այնպէս է։ Գալով ձեզի, սիրելի օրիորդ, ինձի հպարտութիւն կը համարիմ ընտանեկան խնամութիւնս։ Երկու ոսման ազգականներ ունեցող մարդը կրնայ արդարանալ քիչ մը հպարտութիւն ցոյց տուած ըլլալուն համար։ Եւ կ'առնեմ ամէն խօսք՝ ամառի յատկութիւններուն մասին և համոզուած եմ թէ օձառը Օլուիններուն ոսմանական ճշմարիտ թունդ գոյնին համար օգուտ մը չունի։

Ասոր վրայ իրարու ձեռք թօթուեցինք։

—Բայ, Սիրիլ, ըսի, ինչու [illegible] ինձ թէ իմ ազգական էր աս։

—Վասն զի, չէի ճանչնար, [illegible] երբեք չէի տեսած զանի զձեզ [illegible] լէս ի վեր։ Միշտ լսած էի որ բարեկամները զինքը Սիրիլ կ'անուանէին [illegible] սովոր էի եւ ալ զինքը Պ. Սիրիլ [illegible]

—Բայց, օրիորդ Սիրիլ, ըսաւ [illegible] ենթադրեցէք թէ հօրեղբօրորդւոյս [illegible] կռուին մէջէ՝ ձեր եղբայրը գերի [illegible] պիտէի։

—Դուք գեղեցիկը զարնէիք զայն, [illegible] չէց Սիրիլի խնդալով։ Ի՞նչպէս [illegible] կրնայիք լսողներ պարոնին դէմ [illegible] բարեկամ։

—Բայց ենթադրեցէք թէ ըն